

לפני חודש חגג יצחק את ברימיווה שלו. משמאל, ההורים השכולים, שזעקות האבל שלהם נשמעו למרחוק. רק שלוש שעות לפני כן יצא יצחק את הבית להשיג עם שניים מחבריו רפסודת קרשים שעגנה ליד הגשר. לשאלת האם "מתי תחזור?" השיב ב"מייד ו" קצר, שלא התממש. בעלותו על הרפסודה התחלק לתוך מי המוסררה העכורים ושקע ברפסודת. המלים האחרונות שהשמיע לפני שטבע היו: "אמא! אמא!"

יחד עם עשרות כבאים, שוטרים ואזרחים חיפש העגלון זאב כץ אחר בן אחותו יצחק נודגלר בן ה-13. אחר שלוש שעות של חיפושים במי הביצה הסמיכים של המוסררה ליד גשר רמתין נמשתה גויית יצחק כשהיא נטולת רוח חיים אל סירת הכבאים. בתמונות של צלם העיתונות עמוס פורת, מושה זאב כץ את גויית בן אחותו, בעזרת מקל ארוך, לאחר שמאמצי אמודאי לצלול במוסררה העלו חרט, בגלל הבוץ.

אל לב המדבר

(המשך מעמוד 13)

טרכו לעזוב שם. אלה המוכנים להשאר עוד כמה ימים ימשיכו דרומה. מסכמים את ההצבעות: ארבעה-עשר יהיו זרו צפונה, שניים-עשר ימשיכו דרומה. השאר עוד לא החליטו. ואז מתחיל הויכוח הגדול: מי ילווה את הגמלים צפונה לכאן? שבע?

זהו תפקיד קשה מאד וכרוך בסכנות לא מעטות. שלושה בחורים יצטרכו לחזור עם חמשת הערבים להבטיח שלא יקרה להם דבר בדרך. אך מתחנכים על סכנה נוספת: מה יעשו שלושה בחורים נגד חמשה ערבים מזויינים. מעל לכל מעייקים הקשיים: ארבעה ימים של רכיבה מהירה שעה שאיש מאתנו אינו רגיל לרכב על גמלים.

"השטפון בא! טובעים!"

מחליטים לדחות את הויכוח. זוהי הדין חיייה השלישית — בפעם הראשונה הועלה בבארי-שבע. חשבנו כי בינתיים יופיעו מת' נדבים. אנו עוד מחכים לזה. פתאום צועק בגן: "שקט! מה הרעש הזה?"

דממה משתלטת מיד. כל אחד מטה את אוזנו לרשש הבא מרחוק, כרחש של גלים. "שטפון!" צועק בגן. קולו ממש היסטרי. "אני מסתלק מפה!"

תוך רגע פורצת אנדרלמוסיה. "אם יתפוס אותנו השטפון במקום כזה, צועק משהו, "אנחנו אבודים. לא נוכל לטפס על הצוק הזה."

"במקום זה טבע גודו שלם של הצבא התורכי" מספר בגן. אפשר לראות את החל' חלה העוברת באנשים. אנו מוכנים לעמוד מול אש פצעים ומות אינם מבהילים אותנו. אך המלה שטפון חשפה תהומות של פחד ראשוני. מכל צורות המת' זהו האכזרי ביותר: לטבוע בסערות גלים כשהריאות נאבקות לנשימה. לפי הסיפורים יגיע הש' טפון ללא כל אזהרה — תוך שניות יפול עלינו נד נוזל כזה שהטביע את פרעה ופרשיו לא רחוק מאן.

פתאום מתעבר קול שקט וצלול. "אני באמת מתפלא עליך, בגן. זהו זאבה. "הבה" לה הזאת היא ממש ילדותית. הרי לא ירדה שיפת גשם כל היום. דרושים לפחות 30 מילי-מטר על הגיבל כדי שכאן יהיה שטפון. אהנה גם נשמע את זה שעה למפרע." קולו מרגיע, כשמון הנשפך על גלים סועי-רים. לעומת ההיסטריה של בגן משכנעים אותי המספרים העובדתיים והקרים של זאבה. אני מחליט להשאר עם אלה שלא יעזבו את

ביום לרוחב הדרך, חפצינו פזורים בערימות. אביהם כמעט כל תקוה להשיג מכונית — אך אנחנו מוכנים לתפוס את ההזדמנות אם תופיע. במקרה הגרוע ביותר נחכה לאוטור בוס הנוסע לאילת והצריך להגיע "בערך בשתיים או ארבע".

פתאום מתרומם משהו. "הביטן שם" הוא קורא ומצביע השמימה. נקודות שחורות נראות בשמי התכלת, עפות מכיוון שטח ה' ירדן אל פנים הארץ. מספר הנקודות השחור' רות גובר. הן מנמיכות טוס וצבען הופך צהוב. "הארבה!" מפליט משהו. הוא פולש לארץ!

"מצויין!" צועק בגן. "נספר למנהל ש' צריכים מיד להודיע לעירידיאן. הוא יתן לנו מכונית". המנהל מתעניין מאד בארבה. זה גם מצ' ער אותו מאד. אבל מה אפשר לעשות? אין לו מכונית. מילא! נחכה לאוטובוס.

חיות מעולם אחר

18.00 — עוד מחכים לאוטובוס. זה לא גורא" מנחמים אותנו אנשי המקום. "אין לכם מה לדאוג. הוא תמיד מגיע — אפילו אם באיחור של יום."

האיחור הזה קלקל לנו את כל התכנית. לא כל אלה שנשארו יכולים להרשות לעצ' מס ימים נוספים של העדר מבתיהם או עבודתם. בעוד חלק מחליט לקיים את תכנית המסע המקורית, מודיעים השאר כי ימשיכו ישר לאילת ומשם יצאו חזרה צפונה.

21.00 — אילת! האוטובוס הגיע בכל זאת. אנו נכנסים למסעדת תנובה. כמעט כל השולחנות תפוסים — פועלים, חיילים, אנ' שים מצוחצחים ומבריקים בבגדי אחר-הע' בודה יושבים ואוכלים תוך כדי המולה אינ' סופית. לרגע אנו עומדים בכניסה — קבוצה מזורה ביותר. זקנינו פרוצים, פנינו מלוכ' לכים, הבגדים נוקשים בזעה ואבק. אנו בורחים לנו שולחן בפיונה, מזמינים "כוס תה ופחות קופסות". מן התיק אנו מוציאים שימורי דג וחצי ככר לחם יבש. בצאתנו למסע לא לקחנו אתנו כסף מיותר.

משך כל הומום התבוננו בנו המסובים כאילו הופיעו חיות מעולם אחר. "איפה הייתם?" שאלו אותנו.

"סתם ככה... הסתובבנו כמה ימים בגנב". "מה מה?" שאל משהוא שישב בפיונה ושלא הספיק לשמוע את השיחה. "מי המז'?" "אני יודע?" ענה לו משהוא. "סתם משו' געים. הם באו ברגל עד הנה". הרארשון נדנד בראשו. "מסכנים..."

אחריו בא יוסי. גם הוא מוציא פתק מסומן. אנחנו כולנו משתקים. כי הצטרפותו של יוסי למלוחי הגמלים אינה כה פשוטה. למע' שה מהוה מסע זה חלק מירח הדבש שלו. גם אשתו הצעירה, צפרה נמצאת אתנו. עכ' שיו גם היא רוצה לחזור עם הגמלים. תחילה הויכוח הוא בטחוני: האם אפי' שר להוריד בחור ולשלוח במקומו בחורה? עד אשר מיכה מודיע: אחד הערבים מוכן לחזור עם החברה, לפנות את מקומו על הגמל לצפרה.

19.00 — אנו צועדים ושרים. שירה ה' יכולה לעורר את המתים. אנו שרים סוג מיוחד של שירים — שירי צבא, שירי צופים והתקוה. בעיקר התקוה! זהו רשיון התנו' עה שלנו. איש שישמע את השיר לא יעלה על דעתו כי כאן מתקרבים אנשים אחרים מלבד יהודים. למעשה בחרנו בשיר כמעט פה אחד. אפילו העולה החדש ביותר ממרוקן או עיראק לא יירה באנשים אשר הימגון האומה על שפתם. כך, בכל אופן, אנו מקוים! מרחוק מבצבץ אור. הגענו! את מאות המטרים האחרונים אנו עושים תוך שירה מוגברת. מן החושך מגיעות אלינו נביחות צרורות. כלב! כלב עברי במבור! איזו מנגינה ערבה! מעולם לא היו נביחות כה נעימות לאונינו. כי הן מבשרות שהגענו לביר מליחה.

רכיבה קשה לבארי-שבע

21.00 — מים! מים הנוזלים ממקלחת אמיתית. לא רק זה, אלא שמעבר לגבעה במרד ישנו אוהל גדול עם מיטות ומזרונים. הלילה גישן כמו בני-אדם. לא תהיה מדורה, איש לא יעיר אותנו לשמור בקור. כשם ה' מקום העברי כן הוא — באר מנוחה. כאן נגוח הלילה, לאחר מסע של קרוב ל-300 קילומטר. מחר תצא כל קבוצה לדרכה: מי צפונה ומי דרומה.

יום א' — תשיעי למסע 08.00 — הענן הלבן מתרחק צפונה. אתו נעלמים 14 האנשים שסיימו את מסעם פה. אם ישתק להם מזלם, יגיעו עוד היום לבתיהם. גם הגמלים ואנשי הלוחי יצאו בדר' כם לחזרה. לפניהם ארבעה ימי רכיבה קשים עד בארי-שבע.

על עפר הדרך יושבים אנו — המהוקינים האחרונים שהחליטו להמשיך דרומה. מכאן נתפוס טרמפ לעירידיאן, 49 קילומטר ב' כיוון לאילת. משם נצא ברגל אל תוך המדבר מערבה, נדרים חזרה לאילת.

12.00 — אף מכונית אחת לא עברה כל הבוקר — לא צפונה ולא דרומה. אנו שוכי

הואדי. אך בגן מארגן קבוצה המטפסת מעל לואדי עם שמיכותיה. "אנו נשלה אותכם כשתעברו בשטפון", הם אומרים לנו. יום שבת — שמיני למסע

02.00 — משהו מטפס על השמיכה. אני מתעורר בבהלה. מסביבי נשמעות צעקות מחר' רידות: "גשם! השטפון בא! טובעים!" דמות שחורה קופצת מעלי, ועוד אחת אחר' ריה. אחת מהן נחקלת ברגלי ומשתחנת על הארץ. הבריחה הגדולה התחילה. כמעט כל אלה שנשארו כאן רצים כמטורפים לעבר הגדה הנמוכה. בפתם העיוור אפשר לחשוב שגלי השטפון כבר נוקשים ברגליהם.

אני נזכר בשלושים המילימטר של גשם. ירדו רק כמה טיפות. אני שולח מבט לזאבה: הוא שוכב בשלושה לא רחוק ממני. "אם טעית ואני אטבע", אני מתהרהר לעומתו, "אני ואבוי לך". אני מושך את היריעה מתתי ומתכסה בה. עתה יש לטיפות הגשם צליל יותר נעים, כאילו ישנתי מתחת לגג.

הגורל מכריע

05.00 — אחד אחד חוזרים מבוהלי השט' פון למקום הלינה הואדי. הם כולם מבווישים ומנסים לחפות על עצמם בבדיחות. "מה? אתם עוד חיים?" הם שואלים.

08.45 — הגענו לביר...: כמה בורות עמוקים, רובם יבשים. שלושה עצים גותנים צל כלשהו, אנו פורקים את הגמלים וחונים לארוחת-בוקר. כאן גם נצטרך להחליט סוף סוף מי יחזור עם הגמלים. בינתיים הופיע מתנדב אחד: אדם מוכן לחזור לבארי-שבע על גמל.

09.45 — רוח עצומה החלה נושבת. תוך שניות קמה סופת חול החודרת לכל מקום. מריחת הריבה על המצות מתלווה בכיסוי שכבה עבה של חול. האזניים מלאות חול, הנחיריים סתומות בחול ואי-אפשר לפ' תוח את הפה מבלי שיתמלא חול. "מי עוד מתנדב?" שואל שמוליק שלקח על עצמו להסדיר את עניין ליווי הגמלים. איש לא עונה. כל אחד מביט על השני או מעמיד פני תם. רק הסופה נשמעת, מתגבר' רת והולכת.

"אם כן", ממשיך שמוליק, "יכריע הגו' רל". הוא הוחרך 27 חתיכות נייר קטנות אשר על שתיים מהן מסומן צלב: 9 בחור' רות ואדם אינם משתתפים בהגרלה. אחד אחד אנו ניגשים לשמוליק המחויק את הפ' תקים בכובע. המתחית רבה — ההגרלה רצי' נית מאד ותוצאותיה עלולות לחרוק גורלות. "ידעתי!" צועק פתאום משה לוי. "תמיד יש לי מזל לזכות בהגרלות הלא נכונות."